

τὸς ζωστάνεψε τὰ πνέματα τοῦ λαοῦ, αὐτὸς ἔχουσεν
αἷμα στὶς στεγνωμένες φλέβες του..... Γι' ἀπάντηση
λοιπὸν σ' αὐτὰ μαζωμένες φωνές ἀκούστηκαν στὴ
μεγάλη αἴθουσα νὰ λένε : «Μάλιστα, μάλιστα, αδ-
νὸς τὰ ἔκανε !» Καὶ οἱ πιὸ πολλοὶ ποὺ τὸ φώναζαν
αὐτὸς εἶταν μαθήτες τοῦ κ. ἀγορητοῦ !.....

Πόλη Γεννάρης 1914

ΝΙΚΟΣ ΚΑΣΤΡΙΝΟΣ

Η ΣΤΡΙΓΓΛΑ

Εγώ ειμαι η στρίγγλα που σας χωρίζω.
Παντου τρυπώνω,
Μαχαίρια χώνω,
Φαρμάκια χύνω κι ἀγκάθια μπίζω,
Μέσ' στις φαμίλιες, μέσ' στα συνάφια,
Παντου γλυτσράω,
Κι οχιες γεννάω
Μέσ' στα κουρέλια, μέσ' στα χρυσάφια.

Εγώ ειμαι η στρίγγλα που σας χωρίζω.
Όπου κι αν μπαίνω
Καρδιες μαραίνω,
Χαρες νεκρώνω, φωλιες γκρεμίζω.
Τροφή μου δάκρια, χολη και γαίμα.
Όπου γυρίστε
Θα μ' αντικρίστε
Σε κάποιο λογο, σε κάποιο βλέμμα.

Μή με ρωτήστε για τ' όνομά μου !
Και γω δεν ξέρω —
Όλα : Συφέρο,
Τιμη, Πατρίδα, Πίστη, δικά μου :
Μέσ' σ' όλα τ' Ἀγια τ' ἀνθρώπου μπαίνω
Σ' όλα τρυπώνω
Και τι λερώνω
Τ' αποχτηνώνω και τ' ασκημαίνω.

Έχω το ψέμα σκλάβον αράπιη,
Δουύλο πιστό μου·
Το μόνο εχτρό μου
Ποιῶν ςτον κόσμο : τον λέν' Ἀγάπη —
Εγώ ειμαι η στρίγγλα που σας χωρίζω
Που όπου ξαμώνω
Καρδιες παγώνω !
Οχιες γεννάω ! σπίτια γκρεμίζω !

Κ. ΚΑΡΘΑΙΟΣ

Ἀντιαρδσωωσ τοῦ «Νονμᾶ» στὴ Σαλονίκη
δ. κ. Π. Θ ΠΑΥΛΙΔΗΣ
C/O The American Tobacco Co

ΚΡΙΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ : ΘΕΑΤΡΟΝ

ΤΟΜΟΣ Α'. Φωτεινὴ Σάντρη.—Στέλλα Βιο-
λάντη.—Ραχῆλ.—Πειρασμός.ΤΟΜΟΣ Β'. Υψηλοσάββατο. — Χερουβείμ. —
Πολυγαμία.—Μονάκριβη.

Μέσου στοὺς δυὸς αὐτοὺς τόμους, βρίσκουνται τυ-
πωμένα δράματα καὶ κωμῳδίες τοῦ κ. Ξενόπουλου,
ποὺ παιχτήκανε τὰ τελευταῖα χρόνια στὰ καλοκαι-
ριάτικα θέατρά μας μὲ δρκετὴ ἐπιτυχία, ἀπὸ τοὺς
θιάσους τῆς κ. Κυβέλης Ἀδριανοῦ καὶ τῆς δ. Μα-
ρίκας Κοτοπούλη.

Τὸν καιρὸν ποὺ παραστιθήκανε, οἱ ἐφημερίδες
μιλούσανε ἐνθουσιαστικὰ κι ὁ «Νουμάς» δὲν παρά-
λειπε νὰ τὰ κριτικάρῃ στὶς στήλες του. Οἱ ὕμνοι τῆς
δημοσιογραφίας κ' οἱ ἐπιφύλαξες τῆς κριτικῆς, δὲν
ἀλλάξανε βέβαια τὸν κ. Ξενόπουλο. Μένει πάντα έ-
ντας ξεχωριστὸς συγραφέας, ποὺ ἐργάστηκε γιὰ τὸ θέα-
τρο μὲ ζῆλο καὶ ἀφοσίωση, μὰ ποὺ δὲν κατάφερε
στὴν καθαρότηταν τοῦ ἔργου νὰ δώσῃ τὴ μορφὴ καὶ
τὴ ζωὴ ποὺ τοῦ ξητοῦσε. Κάποιο πνέμα ἐπιχειρημα-
τικό, νὰ ποῦμε, τὸν τραβοῦσε δῶθε κεῖθε καὶ τοῦ
χρωμάτιζε τὰ ἔργα μὲ κάτι πρόχειρο καὶ περαστικό,
ἀνάξιο πάντα γιὰ τὸ παιγνέμενο ταλέντο τοῦ συγρα-
φέα τους. Εἶναι σημαντικὸ τὸ παράδειγμα τῆς «Στέλ-
λας Βιολάντη» ποὺ ἡ δεύτερη πρᾶξη τῆς ἀλλάχιηκε
ὅταν εἶταν γιὰ νὰ παιχτῇ τὸ δρᾶμα ἀπὸ τὸ θίασο
τῆς δ. Μαρίκας Κοτοπούλη. Τοῦτο ἔγινε ἐπειδὴ τὸν
καιρὸ ἐκεῖνο, τὸ κοινὸ θάμαζε τὸ μακαρίτη κωμικὸ
Σαγιώρ, καὶ δι συγραφέας ἥθελε νὰ χώσῃ καὶ διαύ-
τονε στὸ ἔργο, δημιουργώντας ἐπίτηδες ἐνιαὶ φόδο
κατάλληλο.

Ο κ. Ξενόπουλος στέκεται καὶ συμβολίζει τὴ με-
ταβατικὴ ἐποχὴ τοῦ φωμιοῦ λογίου. Οἱ παῖδες λό-
γιοι, ἔξὸν ἀπὸ λίγους, εἶταν εὐχαριστημένοι καὶ δο-
ξασμένοι ἀκολουθώντας τὰ χοντρὰ καὶ ξυλιοπατημέ-
να ιδιανικὰ τῆς σύγχρονῆς τους κοινωνίας, τριγυρί-
ζοντας μέσα σ' αὐτὴ καὶ διψώντας τεμπελιὰ καὶ τι-
μές. Ἀργότερα πολύ, σὰν περάσαν οἱ φωμαντισμοὶ
καὶ φύσης καινούργιος ἀέρας, καὶ μάλιστα μὲ τὴν
δρμὴ τοῦ γλωσσικοῦ ἀγώνα, ποὺ τὰ ἐλληνικὰ γράμ-
ματα βαφτίστηκαν στὴν κολυμπήθρα τοῦ ξαναγενη-
μοῦ, ἥθε δι λόγιος δ ἄξιος ἀγνέντια στὴν κοινωνία
σὰν δχρόδες κι ἀντίδικος, θέλοντας νὰ τὴ σύρη ἀνήμ-
πορη, στὶς πνεματικὲς κορφές, στὸ φῶς τὸ ἀληθινό,
ποὺ αὐτὸς ἀρχίσε νὰ νοιάθη καὶ νὰ λαχταρῇ. Εἴταν